

Akik segítségre várnak

A közelmúltban egy érettségizett fiatal beszélgettem. Egyszerű parasztszülők gyermeke, aki tanyai iskolából indult el az egyetem felé. (Most készül a felvételi vizsgákra.) Már az általánosban tehetséges gyerekek tartották, aki még sokra viheti, s így a tanító addig noszogatta az apját, amíg az be nem íratta a gimnáziumba. Ezután naponta korán reggel vonatra ült, és csak este került haza, alaposan kifáradva.

Az iskolai anyagot rendszerint már a tanulószobában megtanulta, így hazafelé olvasgatott. Szenvedélyesen érdekelték a könyvek, elolvasott mindent, válogatás nélkül, ami csak a kezébe került. A könyvtárban — ahol mindennapos vendég volt — sokszor szeretett volna megkérdezni valakit, hogy mit ajánl a modern szerzőktől, mi az a bibliográfia, mit jelent az agnoszticizmus és még sok más is, de szégyellte. Így gyakran hihetetlen erőfeszítések árán jutott újabb ismeretekhez, amit a tanárok dicsérettel és most jeles érettségi bizonyítvánnyal jutalmaztak. De vajon ezt a sok energiát, amit elpazarolt, nem lehetett volna megtakarítani, vagy más célokra felhasználni? Erre kerestem a választ...

...Amikor egy hét múlva a Kalocsai Nagy Lajos Könyvtár igazgatójával, Nyitrai Lajossal beszélgettem, kiderült, hogy őt már évek óta foglalkoztatta ez a kérdés.

— Azt hiszem, a serdülőkorú olvasóközönség ellátása könyvtáraink egyik sarkalatos és mindeddig csak részben megoldott problémája. Nem elég ezeknek az olvasóknak könyvet adni. Ők még nagyon rászorulnak az útmutatásra, taná-

csainkra. Ezért határoztuk el pár éve, hogy tömöríteni próbáljuk a könyv iránt érdeklődő tizenégy—tizenhét éveseket, s így szakavatott vezető segíti első lépéseiket az irodalomban, a tudományban. Kezdetben önképzőkörnek neveztük ezeket a foglalkozásokat, melyeket többnyire pedagógus irányított. Ez az elnevezés körülbelül fedte is a munka tartalmát. A résztvevők többnyire gimnazisták voltak, akik a szépirodalom és a filozófia iránt érdeklődtek. Könyvtárunkban azonban naponta harminc-nyolcvan ipari tanuló fordult meg, akiket szintén szeretnénk volna tömöríteni. Érdeklődési területük — és minden sértő szándék nélkül mondom — képzettségük persze nem volt azonos a gimnazistákéval. Ez tanulság volt számunkra és egyben ötlelet is adott. Összel megindítjuk az ifjúmunkás könyvklubot, melynek vezetésére az iparitanuló-iskola egyik tanárát szeretnénk felkérni. Célkitűzésünk: első sorban az iskola szakmai jellegű tananyagát kiegészíteni, de igyekszünk megfelelő szépirodalmi és művészeti alapismertetekkel is — az érdeklődést figyelembe véve — ellátni őket. Természetesen a gimnazistákra továbbra is számítunk a középiskolás könyvklubban.

A két szekció nem egymástól hermetikusan elszigetelve működne. Az egyes előadások, viták iránt érdeklődőket mindkét helyen szívesen látjuk. Minden foglalkozás tanári felügyelet mellett zajlana, pontosabban nem is felügyeletről van itt szó, hiszen a pedagógus csak a szükséges ösztönzéseket adná meg, az esetleges hibákat korrigálná, vagy a kialakuló vita eredményét összegezné. Eltökélt szándékunk a tanulók maximális önállóságára építeni. Merniük kell beszélni. Ehhez csiszolni kell beszédképességüket, növelni önbizalmukat. Továbbá: a fogalmak tisztázására is nagy gondot fordítanánk. Bevezetjük a „cédula-rendszert”, ami azt jelenti, hogy a gyerekek a számukra ismeretlen kifejezéseket egy papírdarabra felírják, s azt a pedagógus megmagyarázza.

Tervezünk illusztrált irodalmi esteket is, ahol a szemelvényeket a helyi irodalmi színpad tagjai mutatnák be, meghívunk írókat, egyes szakterületek neves ismerőit, akik előadásokat tartanak. A gyerekek így közvetlen kontaktusba kerülnének velük, ami érzelmileg és értelmileg is rendkívül sokat jelent számukra.

Nem szencziációs tervek ezek. Mi csak segíteni szeretnénk, mert úgy érezzük, az ilyen segítségre még szükség van.

Vass I. Zoltán
(Petőfi Népe)

Első éves a könyvtárban

— Ha lehet, még azt is kérem!

(A Jövő Mérnöke)